

О. М. Семенов

ДНП «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького»
Міністерства охорони здоров'я України

Дослідження вітчизняного ринку протівірусних лікарських засобів для фармакотерапії ускладненого грипу в Україні

Мета – дослідження вітчизняного ринку протівірусних лікарських засобів – інгібіторів нейрамінідази, які клінічним протоколом лікування рекомендовані для фармакотерапії хворих з ускладненими формами грипу. Визначення їхніх вартісних аспектів та доступності для пацієнта.

Матеріали та методи. Розглянуто нормативно-законодавчі акти та джерела наукової літератури щодо фармацевтичної складової лікування ускладнених форм грипу з використанням протівірусних лікарських засобів – інгібіторів нейрамінідази (АТХ-код J05A H) – в Україні. Проаналізовано фармацевтичний ринок України щодо наявності та доступності для населення цієї групи препаратів.

Результати та їхнє обговорення. З гострих респіраторних вірусних інфекцій грип є ключовим захворюванням з-поміж населення за кількістю зареєстрованих випадків, тяжких ускладнень та втрати працездатності. Тяжкі форми грипу вимагають стаціонарного лікування пацієнтів з використанням протівірусних препаратів. Згідно із клінічним протоколом лікування та рекомендацій ВООЗ для фармакотерапії ускладнених форм грипу рекомендовано застосування інгібіторів нейрамінідази (J05A H), до яких відносять озельтамівір, занамівір, ланінамавір та пірамівір, які зберігають активність проти різних штамів вірусу грипу. Інгібітори нейрамінідази представлені на вітчизняному фармацевтичному ринку України 15 торговельними назвами іноземних виробників, що вказує на повну імпортозалежність і вимагає розроблення та впровадження у виробництво вітчизняних протівірусних препаратів.

Висновки. Тяжкі форми грипу можуть призвести до значних ускладнень захворювання пацієнта, тому використання інгібіторів нейрамінідази має запобігти виникненню тяжких патологічних змін в організмі хворого. Найдоступнішим препаратом для пацієнта є Озельтамівір по 75 мг, № 10 (Страйдс Індія), вартість курсу лікування яким у 2026 році буде становити 5 % від мінімальної заробітної плати пацієнта.

Ключові слова: ускладнена форма грипу; протівірусні лікарські засоби; інгібітори нейрамінідази; економічна доступність; імпортозалежність.

O. M. Semenov

Danylo Halytskyi Lviv National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine

The study of the domestic market of antiviral drugs for the pharmacotherapy of complicated influenza in Ukraine

Aim. To study the domestic market of antiviral drugs – neuraminidase inhibitors, which are recommended by the clinical treatment protocols for the pharmacotherapy of patients with complicated forms of influenza; to determine their cost aspects and accessibility for the patient.

Materials and methods. The normative and legislative acts and sources of scientific literature on the pharmaceutical component of the treatment of complicated forms of influenza using antiviral drugs, neuraminidase inhibitors (ATC code J05A H), in Ukraine were reviewed. The pharmaceutical market of Ukraine was analyzed in terms of the availability and accessibility of this group of drugs to the population.

Results. Among acute respiratory viral infections, influenza is a key disease among the population in terms of the number of reported cases, severe complications and disability. Severe forms of influenza require inpatient treatment of patients using antiviral drugs. According to the clinical treatment protocol and the WHO recommendations, it is recommended to use neuraminidase inhibitors (J05A H), including Oseltamivir, Zanamivir, Laninavir and Piramivir with the activity against various strains of the influenza virus, for the pharmacotherapy of complicated forms of influenza. Neuraminidase inhibitors are represented in the domestic pharmaceutical market of Ukraine by 15 trade names of foreign manufacturers, which indicates complete import dependence and requires the development and introduction of domestic antiviral drugs into production.

Conclusions. Severe forms of influenza can lead to significant complications of the patient's disease, and, therefore, the use of neuraminidase inhibitors should prevent the occurrence of severe pathological changes in the patient's body. The most affordable drug for the patient is Oseltamivir, 75 mg, No. 10 manufactured by Strides India, the course of treatment for which in 2026 will be 5 % of the patient's minimum wage.

Keywords: complicated form of influenza; antiviral drugs; neuraminidase inhibitors; economic availability; import dependence.

Вступ. У період епідемічних сезонів, коли різко збільшується кількість гострих респіраторних вірусних інфекцій, грип стає ключовим захворюванням з-поміж населення за кількістю зареєстрованих випадків, тяжких ускладнень та втрати працездатності з-поміж населення [1].

На сьогоднішній день грип є найпоширенішою інфекційною хворобою, під час епідемічних спалахів якої хворіє до 30–50 % населення ураженого регіону, що призводить до великих економічних втрат [2]. Незважаючи на велику кількість розроблених лікарських засобів (ЛЗ) для лікування та профілактики цього захворювання, грип залишається практично неконтрольованою і малокерованою інфекцією. Досить часто спостерігаються тяжкі форми грипу, які вимагають стаціонарного лікування пацієнтів та застосування специфічних ЛЗ, особливо противірусних препаратів. Тому фармацевтичний працівник має знати основні симптоми перебігу грипу, маркери, які вказують на виникнення ускладнень цього захворювання у пацієнта, методи його лікування та хіміопротифілактики противірусними ЛЗ.

Мета роботи – дослідження вітчизняного ринку противірусних лікарських засобів – інгібіторів нейрамінідази, які клінічним протоколом лікування рекомендовані для фармакотерапії хворих з ускладненими формами грипу. Визначення їхніх вартісних аспектів та доступності для пацієнта.

Матеріали та методи. Розглянуто нормативно-законодавчі акти, джерела наукової літератури з використанням пошукової системи «Google Scholar», наукометричних баз даних «PubMed», «Cochrane», «Web of Science», «Scopus»; довідника «Compendium» щодо фармацевтичної складової лікування ускладнених форм грипу з використанням противірусних ЛЗ для системного застосування в Україні.

Об'єктами дослідження стали: уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної спеціалізованої медичної допомоги дорослим та дітям «Грип», затверджений наказом МОЗ України від 16.07.2014 р. № 499; інформація з Державного реєстру лікарських засобів та інтернет-ресурсу tabletki.ua. У роботі використовували маркетингові методи дослідження, а також системно-оглядовий, бібліографічний, графічний та документальний. Проведено моніторинг фармацевтичного ринку України на наявність зареєстрованих інгібіторів нейрамінідази (J05A H), проаналізовано асортимент торговельних назв, на прикладі аптек м. Львова, їхніх лікарських форм та країн-виробників. Визначено індекс купівельної спроможності для пацієнта, який розрахований за формулою $Q = W/P$, де W – мінімальна зарплата в Україні станом на 01.01.26 р., а P – ціна торговельної назви інгібіторів нейрамінідази, які були в наявності в аптечних закладах м. Львова в січні 2026 року.

Результати та їхнє обговорення. За визначенням ВООЗ, грип – гостре інфекційне вірусне захворювання з періодичним епідемічним поширенням, який характеризується появою гострого респіраторного синдрому з переважанням трахеобронхіту та

вираженою інтоксикацією зі значним підвищенням температури тіла у пацієнта, які зникають протягом тижня [3, 4]. Однак у багатьох людей, особливо в групах високого ризику, таких як маленькі діти (<5 років), люди похилого віку (≥ 65 років), вагітні жінки та люди з хронічними захворюваннями, можуть розвинутися тяжкі ускладнення захворювання внаслідок грипу, що може призвести до смерті пацієнта [5]. ВООЗ класифікує тяжку форму перебігу грипу як лабораторно підтверджений грип, який вимагає стаціонарного лікування.

Вірус грипу належить до родини ортоміксовірусів. Ядро вібріона представлено рибонуклеїновою кислотою. Існують А, В та С серотипи вірусу грипу [6].

Основою фармакотерапії грипу є симптоматичне лікування, що спрямовано на усунення чи полегшення таких основних симптомів, як гарячка, міалгія, біль у горлі, кашель, риніт тощо. Однак за тяжкого перебігу захворювання пацієнту можуть бути призначені противірусні ЛЗ, дія яких буде спрямована безпосередньо на вірус грипу. Також противірусні ЛЗ можуть бути призначені пацієнту для хіміопротифілактики, якщо не було щеплення проти грипу, чи є підстави вважати, що у пацієнта ще не виробився захисний титр антитіл після щеплення [6, 7].

За даними доказової медицини, існує два ЛЗ з доведеною противірусною ефективністю щодо вірусів грипу. Це інгібітори нейрамінідази – Занамівір та Озельтамівір [8].

Аналіз нормативно-законодавчих актів засвідчив, що згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України (МОЗ) від 16.07.2014 року № 499 набув чинності уніфікований клінічний протокол первинної, вторинної (спеціалізованої) медичної допомоги дорослим та дітям «Грип», яким передбачено алгоритм діагностики, лікування та хіміопротифілактики грипу в Україні.

Згідно з протоколом лікування та рекомендацій ВООЗ для фармакотерапії ускладнених форм грипу рекомендовано застосування інгібіторів нейрамінідази (J05A H), поверхневого глікопротеїну вірусу грипу, який є одним із ключових ферментів, що беруть участь у реплікації вірусів грипу типу А і В.

Систематичні огляди та метааналіз наукової літератури показали, що ранній початок лікування інгібіторами нейрамінідази у госпіталізованих пацієнтів з грипом може сприяти зниженню смертності та тривалості перебування в лікарні порівняно з пізнішим початком фармакотерапії інгібіторами нейрамінідази або їхньою відсутністю [9]. Очікується, що інгібітори нейрамінідази скоротять тривалість захворювання на 1–3 дні, зменшать ризик передачі вірусу побутовим або медичним контактом, зменшать кількість та тяжкість ускладнень (синусит, бронхіт, пневмонія), знизять використання антибіотиків та запобігнуть сезонній інфекції, спричиненій вірусом грипу.

До інгібіторів нейрамінідази відносять Озельтамівір, Занамівір, Ланінамавір та Пірамівір, які зберігають активність проти різних штамів вірусу грипу [10].

Настановою ДЕЦ МОЗ України від 2018 року «Грип та гострі респіраторні інфекції» Озельтамівір схвалений для лікування грипу в немовлят і дітей віком від 1-го року у формі таблеток і суспензії для дорослих пацієнтів [11].

Озельтамівір діє на всі штами вірусів грипу. Внаслідок інгібування нейрамінідази порушується здатність вірусних частинок проникати всередину клітини, а також можливість виходу віріонів з інфікованої клітини, що сприяє обмеженню поширення інфекції в організмі. Установлено, що Озельтамівір значно знижує показники смертності у пацієнтів, госпіталізованих з тяжким сезонним грипом, порівняно з пацієнтами, які не отримували Озельтамівір (4,6 % проти 13,6 %). У пацієнтів, що госпіталізовані протягом 48 год і отримували Озельтамівір, відмічали значне зниження смертності [12].

Для визначення зареєстрованих в Україні протівірусних ЛЗ інгібіторів нейрамінідази проведено аналіз даних Державного реєстру лікарських засобів України (ДРЛЗУ) [13] станом на січень 2026 року. Встановлено, що в Україні зареєстровані такі торговельні назви інгібіторів нейрамінідази (табл. 1).

У табл. 1 вказані зареєстровані в Україні інгібітори нейрамінідази. З них Озельтамівір і Занамівір представлені на фармацевтичному ринку 15 торговельними назвами (ТН), з них: Озельтамівір – 14, Занамівір – 1. Станом на 01 січня 2026 року Ланінамавір та Пірамівір на ринку України відсутні. За лікарськими формами: капсули – 13 ТН; таблетки – 1 ТН; порошок для інгаляцій дозований – 1 ТН. За країнами-виробниками: Індія – 11 ТН; Франція – 2 ТН; Польща – 1 ТН; Болгарія – 1 ТН.

Таблиця 1

Торговельні назви інгібіторів нейрамінідази на вітчизняному фармацевтичному ринку

Торгова назва	Форма випуску	Концентрація АФІ	№ реєстраційного посвідчення	Виробник, країна
<i>ОЗЕЛЬТАМІВІР</i>				
ОЗЕЛЬТАМІВІР	капс. 75 мг, № 10	1 капс. містить озельтамівіру 75мг	UA/18208/01/01	Страйдс Фарма Сайенс Лімітед, Індія
ОЗЕЛЬТАМІВІР	капс. 75 мг, № 10	1 капс. містить озельтамівіру 75 мг	UA/20511/01/01	ЛЮПІН ЛІМІТЕД, Індія
АГРІППА	капс. 75 мг, № 10	1 капс. містить озельтамівіру 75 мг	UA/19985/01/01	Балканфарма-Дупниця АТ, Болгарія
АЗЕЛЬТА	таб. 75 мг, № 10	1 таб. містить озельтамівіру 75,00 мг	UA/18115/01/01	Біофарм Лтд Польща
НАТФЛУ	капс. 30 мг, № 10	1 капс. містить озельтамівіру 30 мг	UA/18753/01/01	Натко Фарма Лімітед, Індія
НАТФЛУ	капс. 75 мг, № 10	1 капс. містить озельтамівіру 75 мг	UA/18753/01/03	Натко Фарма Лімітед, Індія
НАТФЛУ	капс. 45 мг, № 10	1 капс. містить озельтамівіру 45 мг	UA/18753/01/02	Натко Фарма Лімітед, Індія
СЕЛЬТАВІР	капс. 30 мг, № 10	1 капс. містить озельтамівіру 30 мг	UA/17704/01/01	Маклеодс Фармасьютикалс Лімітед, Індія
СЕЛЬТАВІР	капс. 75 мг, № 10	1 капс. містить озельтамівіру 75 мг	UA/17704/01/03	Маклеодс Фармасьютикалс Лімітед, Індія
СЕЛЬТАВІР	капс. 45 мг, № 10	1 капс. містить озельтамівіру 45 мг	UA/17704/01/02	Маклеодс Фармасьютикалс Лімітед, Індія
ТАМІФЛЮ®	капс. 75 мг, № 10	1 капс. містить озельтамівіру 75 мг	UA/3189/02/03	Сенексі, Франція
ФЛУКАП	капс. 75 мг, № 10	1 капс. містить озельтамівіру 75 мг	UA/17009/01/03	Гетеро Лабз Лімітед, Індія
ФЛУКАП	капс. 30 мг, № 10	1 капс. містить озельтамівіру 30 мг	UA/17009/01/01	Гетеро Лабз Лімітед, Індія
ФЛУКАП	капс. 45 мг, № 10	1 капс. містить озельтамівіру 45 мг	UA/17009/01/02	Гетеро Лабз Лімітед, Індія
<i>ЗАНАМІВІР</i>				
РЕЛЕНЦА	порошок для інгаляцій, дозований, по 5 мг	1 доза препарату містить занамівіру 5 мг	UA/5370/01/01	Глаксо Веллком Продакшн, Франція
<i>ЛАНІНАМАВІР</i>				
Відсутній на фармацевтичному ринку України				
<i>ПІРАМІВІР</i>				
Відсутній на фармацевтичному ринку України				

Усі торговельні марки представлені на фармацевтичному ринку України лише іноземними виробниками, що вказує на повну імпортозалежність і вимагає розроблення та впровадження у виробництво вітчизняних противірусних ЛЗ для лікування та хіміопротекції тяжких форм грипу.

Для визначення доступності вищевказаних противірусних ЛЗ для пацієнта проведено моніторинг фармацевтичного ринку України на наявність зареєстрованих інгібіторів нейрамінідази (J05A H).

За допомогою сайту *Tabletki.ua* – онлайн платформи, що агрегує дані про роботу аптек, наявність у них медичних препаратів, товарів для гігієни, здоров'я та краси, а також ціни на них [14], нами проведений маркетинговий аналіз наявності ТН Озельтамівіру та Занамівіру на фармацевтичному ринку України, на прикладі аптек м. Львова, їхньої ціни та вартості курсу лікування для пацієнта. Дані наведено у табл. 2.

Рекомендований режим дозування препарату Озельтамівір – по 1 капсулі 75 мг 2 рази на добу перорально протягом 5 днів дорослим та підліткам (13–17 років) з масою тіла понад 40 кг.

Аналізуючи вартісні аспекти курсу фармакотерапії, ми встановили, що найнижча вартість для пацієнта буде мати: для МНН Озельтамівір: ТН – Озельтамівір, капсули по 75 мг, № 10, Страйдс Фарма Сайенс Лімітед, Індія, 436,44 грн; а найвищу – ТН Таміфлю

капс. 75 мг, № 10, Сенексі, Франція, 1422,64 грн. Для МНН Занамівір – ТН Реленца, порошок для інгаляцій, дозований, по 5 мг, Глаксо Веллком Продакшн, Франція, 2200,00 грн.

З метою визначення навантаження на платоспроможність пацієнта розраховано індекс купівельної спроможності за формулою $Q = W/P$, де W – мінімальна зарплата в Україні станом на 01.01.26 р., а P – ціна торговельної назви інгібітора нейрамінідази, які були в наявності в аптечних закладах м. Львова в січні 2026 року.

Законом «Про Державний бюджет» в Україні з 01 січня 2026 року встановлена мінімальна заробітна плата – 8647,00 грн/місяць [15]. Якщо пацієнт приймає для лікування ускладненої форми грипу Озельтамівір по 75 мг, то це буде 5,0 % від його мінімальної заробітної плати, Таміфлю по 75 мг – 16,5 %, а Реленца по 5 мг – 25,4 %. Тобто для пацієнта економічно найдоступнішим ЛЗ буде Озельтамівір по 75 мг – 5,0 % виробництва Страйдс Фарма Сайенс Лімітед, Індія. Найбільше навантаження на платоспроможність пацієнта несе Реленца – 25,4 % виробництва Глаксо Веллком Продакшн, Франція.

Інгібітори нейрамінідази є доведено ефективними ЛЗ, дія яких спрямована безпосередньо на вірус грипу. Препарати представлені на фармацевтичному ринку України 15-ма торговельними назвами у пероральних ЛФ та порошку для інгаляцій (Реленца).

Таблиця 2

Наявність та вартісні аспекти противірусних ЛЗ для лікування грипу на фармацевтичному ринку України

МНН	ТН	Виробник	Ціна (грн)	Вартість курсу лікування (грн)
Озельтамівір	Озельтамівір, капс. 75 мг, № 10	Страйдс Фарма Сайенс Лімітед, Індія	Від 404,00 до 468,88	436,44
	Озельтамівір, капс. 75 мг, № 10	Люпін Лімітед, Індія	Від 457,54 до 568,50	513,02
	Агріппа, капс. 75 мг, № 10	Балканфарма АТ, Болгарія	Від 501,07 до 598,80	549,93
	Азельта, таб. 75 мг, № 10	Біофарм Лтд Польща	Від 541,50 до 837,00	689,25
	Натфлу, капс. 30 мг, № 10	Натко Фарма Лімітед, Індія	В аптеках м. Львова пропозиції відсутні	
	Натфлу, капс. 75 мг, № 10	Натко Фарма Лімітед, Індія	Від 415,00 до 701,06	558,03
	Натфлу, капс. 45 мг, № 10	Натко Фарма Лімітед, Індія	В аптеках м. Львова пропозиції відсутні	
	Сельтавір, капс. 30 мг, № 10	Маклеодс Фармасьютикалс Лімітед, Індія	В аптеках м. Львова пропозиції відсутні	
	Сельтавір, капс. 75 мг, № 10	Маклеодс Фармасьютикалс Лімітед, Індія	Від 658,54 до 779,61	719,08
	Сельтавір, капс. 45 мг, № 10	Маклеодс Фармасьютикалс Лімітед, Індія	В аптеках м. Львова пропозиції відсутні	
	Таміфлю®, капс. 75 мг, № 10	Сенексі, Франція	Від 1310,40 до 1534,87	1422,64
	Флукап, капс. 75 мг, № 10	Гетеро Лабз Лімітед, Індія	Від 514,50 до 670,60	592,55
	Флукап, капс. 30 мг, № 10	Гетеро Лабз Лімітед, Індія	В аптеках м. Львова пропозиції відсутні	
Флукап, капс. 45 мг, № 10	Гетеро Лабз Лімітед, Індія	В аптеках м. Львова пропозиції відсутні		
Занамівір	Реленца, порошок для інгаляцій, дозований, по 5 мг	Глаксо Веллком Продакшн, Франція	2200,00	2200,00

Однак їхня повна імпортозалежність та інколи висока вартість (Реленца) вимагають розроблення та впровадження у виробництво вітчизняних протівірусних ЛЗ для лікування та хіміопротифілактики тяжких форм грипу.

Висновки та перспективи подальших досліджень

1. Тяжкі форми перебігу грипу можуть призвести до значних ускладнень захворювання пацієнта у вигляді синуситу, бронхіту, пневмонії, тому використання протівірусних лікарських засобів має запобігти виникненню тяжких патологічних змін в організмі хворого.

2. За даними інструкцій із застосування інгібіторів нейрамінідази (J05A H) – Озельтамівіру, Занамівіру, Ланінамавіру та Пірамівіру – встановлено, що профілактичний курс лікування цими ЛЗ становить 5 днів, що має нормалізувати стан здоров'я пацієнтів та запобігти виникненню тяжких ускладнень.

3. На основі проведених розрахунків встановлено, що найнижчі вартісні аспекти 5-денного курсу лікування препаратом МНН Озельтамівір для пацієнта становлять: Озельтамівір, капс. 75 мг, № 10, Страйдс Фарма Сайенс Лімітед, Індія 436,44 грн, а найвищу – Таміфлю, капс. 75 мг, № 10, Сенексі, Франція –

1422,64 грн. Вартість курсу лікування МНН Занамівір – Реленца, порошок для інгаляцій, дозований, по 5 мг, Глаксо Веллком Продакшн, Франція – 2200,00 грн.

4. Враховуючи, що всі торговельні назви цієї групи ЛЗ представлені на фармацевтичному ринку України тільки іноземними виробниками, перспективним є їхнє виробництво вітчизняними фармацевтичними підприємствами.

5. Аналізуючи економічну доступність цієї групи ЛЗ визначено, що найдоступнішим препаратом буде Озельтамівір, капсули по 75 мг, № 10, Страйдс Фарма Сайенс Лімітед, Індія, курс лікування яким у 2026 році буде становити 5 % від мінімальної заробітної плати пацієнта. Найбільше навантаження на бюджет пацієнта несе Реленца, порошок для інгаляцій, дозований, по 5 мг, Глаксо Веллком Продакшн, Франція – 25,4 %, що свідчить про його критично низьку цінову доступність для соціально вразливих груп населення.

6. Перспективним напрямом подальших досліджень вважаємо аналіз економічної доступності інших груп ЛЗ, які можуть бути використані для профілактики та лікування пацієнтів з ускладненими формами грипу.

Конфлікт інтересів: відсутній.

ПЕРЕЛІК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

- Щорічний звіт про стан здоров'я населення України та епідемічну ситуацію за 2022 рік. URL: <https://surl.lt/gtvllb> (дата звернення: 15.01.2026).
- Голубовська О. А. Грип. Особливості клінічного перебігу та стандарти надання медичної допомоги в Україні. *НМУ імені О. О. Богомольця*. URL: <https://nmuofficial.com/news/vazhlyvo-pro-gryp-profesor-olga-golubovska-2/> (дата звернення: 15.01.2026).
- Influenza / T. M. Uyeki et al. *Lancet*. 2022. Vol. 400(10353). P. 693–706. DOI: 10.1016/S0140-6736(22)00982-5.
- Influenza (seasonal). *World Health Organization*. URL: [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/influenza-\(seasonal\)](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/influenza-(seasonal)) (Date of access: 15.01.2026).
- Influenza / F. Krammer et al. *Nat. Rev. Dis. Primers*. 2018. Vol. 4(1). P. 3. DOI: 10.1038/s41572-018-0002-y.
- Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги при грипі та гострих респіраторних інфекціях : Наказ МОЗ України від 16.07.2014 р. № 499. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MOZ23599> (дата звернення: 15.01.2026).
- Batool S., Chokkakula S., Song M. S. Influenza Treatment: Limitations of Antiviral Therapy and Advantages of Drug Combination Therapy. *Microorganisms*. 2023. Vol. 11(1). P. 183. DOI: 10.3390/microorganisms11010183.
- De Clercq E. Antiviral agents active against influenza A viruses. *Nat. Rev. Drug. Discov*. 2006. Vol. 5(12). P. 1015–1025. DOI: 10.1038/nrd2175.
- Antivirals for treatment of severe influenza: a systematic review and network meta-analysis of randomised controlled trials / Ya. Gao et al. *The Lancet*. 2024. Vol. 404(10454). P. 753–763. DOI: 10.1016/S0140-6736(24)01307-2.
- Mishin V. P., Hayden F. G., Gubareva L. V. Susceptibilities of antiviral-resistant influenza viruses to novel neuraminidase inhibitors. *Antimicrob. Agents Chemother*. 2005. Vol. 49(11). P. 4515–4520. DOI: 10.1128/AAC.49.11.4515-4520.2005.
- Грип та гострі респіраторні інфекції. *ДЕЦ МОЗ України*. URL: <https://www.dec.gov.ua/mtd/gryp-ta-gostri-respiratorni-infekczii/> (дата звернення: 15.01.2026).
- Effectiveness of oseltamivir in reduction of complications and 30-day mortality in severe seasonal influenza infection / G. H. Groeneveld et al. *Int. J. Antimicrob. Agents*. 2020. Vol. 56(5). P. 106155. DOI: 10.1016/j.ijantimicag.2020.106155.
- Державний реєстр лікарських засобів України. URL: <http://www.drll.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?opendocument&sklad=%CF%B3%F0%E0%EC%B3%E2%B3%F0> (дата звернення: 15.01.2026).
- Tabletki.ua : офіційний сайт. URL: <https://tabletki.ua/> (дата звернення: 15.01.2026).
- Про Державний бюджет України на 2026 рік : Закон України від 3 груд. 2025 р. № 4695-IX. URL: <https://surl.li/ufzwps> (дата звернення: 15.01.2026).

REFERENCES

- Shchorichnyi zvit pro stan zdorovia naseleння Ukrainy ta epidemichnu sytuatsiiu za 2022 rik*. <https://surl.lt/gtvllb>
- Holubovska, O. A. (2016, Sichen 28). *Hryp. Osoblyvosti klinichnoho perebihu ta standarty nadannia medychnoi dopomohy v Ukraini*. Natsionalnyi medychnyi universytet imeni O. O. Bohomoltsia. <https://nmuofficial.com/news/vazhlyvo-pro-gryp-profesor-olga-golubovska-2/>

3. Uyeki, T. M., Hui, D. S., Zambon, M., Wentworth, D. E., & Monto, A. S. (2022). Influenza. *Lancet*, 400(10353), 693–706. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(22\)00982-5](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(22)00982-5)
4. *Influenza (seasonal)*. (2025, February 28). World Health Organization. [https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/influenza-\(seasonal\)](https://www.who.int/news-room/fact-sheets/detail/influenza-(seasonal))
5. Krammer, F., Smith, G. J. D., Fouchier, R. A. M., Peiris, M., Kedzierska, K., Doherty, P. C., Palese, P., Shaw, M. L., Treanor, J., Webster, R. G., & García-Sastre, A. (2018). Influenza. *Nat. Rev. Dis. Primers*, 4(1), 3. <https://doi.org/10.1038/s41572-018-0002-y>
6. Nakaz MOZ Ukrainy «Pro zatverdzhennia ta vprovadzhenia medyko-tekhnologichnykh dokumentiv zi standartyzatsii medychnoi dopomohy pry hrypi ta hostrykh respiratornykh infektsiiakh» № 499 (2014, Lypen 16). <https://ips.ligazakon.net/document/MOZ23599>
7. Batool, S., Chokkakula, S., & Song, M. S. (2023). Influenza Treatment: Limitations of Antiviral Therapy and Advantages of Drug Combination Therapy. *Microorganisms*, 11(1), 183. <https://doi.org/10.3390/microorganisms11010183>
8. De Clercq, E. (2006). Antiviral agents active against influenza A viruses. *Nat. Rev. Drug. Discov.*, 5(12), 1015–1025 <https://doi.org/10.1038/nrd2175>
9. Gao, Y., Guyatt, G., Uyeki, T. M., Liu, M., Chen, Y., Zhao, Y., Shen, Y., Xu, J., Zheng, Q., Li, Z., Zhao, W., Luo, S., Chen, X., Tian, J., & Hao, Q. (2024). Antivirals for treatment of severe influenza: a systematic review and network meta-analysis of randomised controlled trials. *The Lancet*, 404(10454), 753–763. [https://doi.org/10.1016/S0140-6736\(24\)01307-2](https://doi.org/10.1016/S0140-6736(24)01307-2)
10. Mishin, V. P., Hayden, F. G., & Gubareva, L. V. (2005). Susceptibilities of antiviral-resistant influenza viruses to novel neuraminidase inhibitors. *Antimicrob. Agents Chemother.*, 49(11), 4515–4520. <https://doi.org/10.1128/AAC.49.11.4515-4520.2005>
11. *Hryp ta hostri respiratorni infektsii*. (2019, Lystopad 29). DETs MOZ Ukrainy. <https://www.dec.gov.ua/mtd/gryp-ta-gostri-respiratorni-infektsiiv/>
12. Groeneveld, G. H., Marbus, S. D., Ismail, N., de Vries, J. J. C., Schneeberger, P., Oosterheert, J. J., van Dissel, J. T., & de Boer, M. G. J. (2020). Effectiveness of oseltamivir in reduction of complications and 30-day mortality in severe seasonal influenza infection. *Int. J. Antimicrob. Agents*, 56(5), 106155. <https://doi.org/10.1016/j.ijantimicag.2020.106155>
13. *Derzhavnyi reiestr likarskykh zasobiv Ukrainy*. <http://www.drlz.com.ua/ibp/ddsite.nsf/all/shlist?opendocument&sklad=%CF%B3%F0%E0%EC%B3%E2%B3%F0>
14. *Tabletki.ua*: ofitsiyni sait. <https://tabletki.ua/>
15. Zakon Ukrainy «Pro Derzhavnyi biudzheth Ukrainy na 2026 rik» № 4695-IX (2025, Hruden 3). <https://surl.li/ufzwps>

Відомості про автора:

О. М. Семенов, PhD асистент кафедри організації і економіки фармації, технології ліків та фармакоекономіки факультету післядипломної освіти, ДНП «Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького» Міністерства охорони здоров'я України. E-mail: Ssemenov.73@ukr.net. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4299-4723>

Information about the author:

O. M. Semenov, PhD, teaching assistant of the Department of Organization and Economics of Pharmacy, Drug Technology and Pharmacoeconomics, Faculty of Postgraduate Education, Danylo Halatskyi Lviv National Medical University of the Ministry of Health of Ukraine. E-mail: Ssemenov.73@ukr.net. ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-4299-4723>

Дата першого надходження: 02.02.2026 р.

Дата прийняття до друку: 09.03.2026 р.

Дата публікації: 31.03.2026 р.